kuni 1918. a. sügiseni, toimetades alul üksikuid osakondi ja olles viimaseil aa. vastutav toimetaja. A.-st 1918 on ta toiminud Tallinnas »Päevalehe« peatoimetajana. 1921. a. kevadel astus ta Berliinis avatud politilisse ülikooli, kus kuulas 1 semestri loenguid politikateaduse alal, ja tegi selle järel pikema reisi Lääne-Euroopas. A. 1926 valiti ta põllumeestekogude nimekirja järgi III Riigikogusse, kus toimis peamiselt väliskomisjonis. Ühtlasi on ta Eesti telegraafi-agentuuri ETA juhatusliige agentuuri asutamisest alates. Dets. 1927 valiti ta välisministriks J. Tõnisson'i kabinetis.

Post. album, 229 j. m. saadud andmed.

T.

RECKE, Johann Friedrich v., ajaloolane, sünd. I. VIII 1764 ukj. Miitavis kaupmehe pojana, õppis aa. 1781—84 Göttingeni ülikoolis esiti õigusteadust, siis ajalugu, statistikat ja muinsusteadust, viimaseid aineid peamiselt Schlözer'i juhatusel. Viibinud veel mõned aa. välismaal, kus ta täielikumalt tutvus kunsti- ja raamatukogudega, sai ta a. 1787 Miitavis arhiiv- ja läänisekretäri abiliseks ja järgm. a. korraliseks sekretäriks. Peale Kuramaa liitmist Venemaaga määrati R. a. 1796 Kuramaa asehaldamiskonna valitsuse sekretäriks ja a. 1801 Kuramaa kameraalkoja nõunikuks, mis kohale ta jäi kuni 1826. a.-ni. A. 1818 oli ta Kuramaa provintsiaalmuuseumi asutajaid ja a. 1827 Kuramaa Kirjanduse ja Kunsti Seltsi alaliseks sekretäriks. Ta suri 13. IX 1846 Miitavis. — R. on tuntud ajaloolise ainestiku kogujana ja dokumentide avaldajana. Tema koguma hakatud ainestikule tugib aa. 1827—32 Miitavis R. ja K. E. Napiersky (vt.) toimetusel ilmunud »Allgemeines Schriftsteller- u. Gelehrten-Lexikon d. Provinzen Livland, Esthland u. Kurland«, mis on tähtsamaid Baltimail ilmunud ajaloolis-biograafilisi koguteoseid. Arvat. on küll Napiersky teened teose redigeerimisel märksa suuremad R. omist, kuid R. on igatahes töö alustanud ja palju materjali selleks kogunud. Juba varemini oli R. välja andnud Th. Hjärne (vt.) »Ehst-, Liv- u. Lettländische Geschichte« (Miitavi, 1794), mis Hjärne tööst sisaldas 4 esimest raamatut kuni a. 1525, kuna töö täielikul kujul ilmus alles umb. 40 a. hiljemini. Peale R. vähemate ajalooliste uurimuste, milledel puudub suurem väärtus, võiks veel mainida tema »Wöchentl. Unterhaltungen f. Liebhaber deutscher Lektüre in Russland« (ilm. 8 osa, Miitavi, 1805—08, neist 2 viimast osa muudetud tiitliga), mis Baltimail olid omal ajal võrdlemisi tuntud.

Recke-Napiersky III, Beise II; Napiersky, Gesch.-Schr.; Inl. 1844, v. 472—76, 533—36; Sendungen d. kurl. Gesellsch. f. Literatur u. Kunst, III (1847), lk. 129—43 (K. E. Napiersky).

A. R. C.

REEK, Nikolai, Vabadussõja ja riigikaitse tegelane, sünd. 20. I 1890 Saaremaal Uuemõisa v. äriteenija pojana, astus II järgu vabatahtliku õigustega a. 1907 Vene sõjaväeteenistusse, lõpetas sügisel 1910 alamleitnandina Čugujevi sõjakooli, komandeeriti a. 1913 oma väeosast Nikolai sõjaväe akadeemiasse Peterburis ja sealt ilmasõja puhkemisel a. 1914 tagasi oma väeossa. Ilmasõjas oli R. mitmesugustes ametites kõrgemate väeühikute staapides, lõpetas a. 1917 akadeemia vanema klassi, arvati kaptenina kindralstaabi kutseliiki ja teotses 1917. a. suvest alates Muhu väina kindlustatud positsiooni staabis, hiljemini staabi ülemana. Veebr. 1918 siirdus ta Eesti rahvuslikku sõjaväkke, saades Eesti sõjavägede staabi ülemaks, ja ülendati 24. II 1918 alampolkovnikuks (kolonel-leitnandiks). Vabanenud teenistusest aprillis s. a. Eesti vägede demobiliseerimise puhul, astus R. Eesti Vabadussõja alul uuesti Eesti sõjaväkke ja määrati 5. jal.-rügemendi ülemaks, kellena organiseeris Viru rinde kaitset ja võttis oma rügemendiga osa kõigist lahinguist sellel rindel kuni Narva vabastamiseni jaan. 1919. Olnud veebr. ja märtsis s. a. I diviisi staabi ülem, siirdus ta aprillis s. a., polkovnikuks (koloneliks) ülendatuna, samale kohale äsja formeeritud III diviisi staabis ja asus juhtima operatsioone riigi territooriumi kaitseks lõunast, võttis osa Põhja-Läti puhastamisest N.-Vene vägedest ja teotses edukalt juhtival kohal III diviisi landesväärі-operatsioonis. Kesksuvest kuni hilissügiseni 1919 toimis R. III diviisi võitluste juhtimisel Lätis Marienburg-Ostrovi ja Alt Švanenburg—Põtalovo suunas ja nimetati s. a. lõpul Loode-armee taganemisel Viru väerinna staabi ülemaks; sel kohal avaldas ta energilist tegevust rinde kaitse organiseerimisel ja korra säilitamisel. Peale Eesti-Vene rahu sõlmimist asus R. tööle ohvitseride õppeküsimuste alal, korraldades kursusi, pidades loenguid ja avaldades töid sõjaasjanduse alalt. Aa. 1920—21 oli ta sõjaväe õpetuskomitee alaline liige ja 1921. a. alates »Sõduri« vastutav toimetaja, nimetati, teda senistesse ameteisse edasi jättes, a. 1921 kindralstaabi kursuste juhatajaks ja sõjaväe õppeasutiste inspektoriks ja võttis a. 1922 osa N.-Vene ja Balti riikide vahelise väevähendusekonverentsi töist Moskvas. Aa. 1923—25 viibis R. Prantsuse Kõrgemas Sõjakoolis Pariisis, mille lõpetamise järel ta määrati nov. 1925 Eesti kindralstaabi ülemaks ja sõjanõukogu liikmeks. Veebr. 1926 ülendati R. kindralstaabi kindralmajoriks ja nimetati s. a. novembris II diviisi ülemaks. Märtsist 1927 kuni senini (1928) on ta asunud sõjaministri